

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2017

1064/2017

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 10 §:n 2 momentti, 116 § sekä liitteen 1 taulukon 2 kohdan 3 alakohta a ja liitteen 2 kohta 1, sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 2 momentti, liitteen 1 taulukon 2 kohdan 3 alakohta a ja liitteen 2 kohta 1 laissa 437/2017,
lisätään lakiin uusi 106 a–106 e § ja niiden edelle uusi väliotsikko sekä 145 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1068/2016, uusi 4 momentti seuraavasti:

10 §

Valtioneuvoston asetukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi eräissä toiminnoissa

Edellä 1 momentissa tarkoitettut säännökset voivat koskea seuraavia toimialoja ja toimintoja:

- 1) polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantolaitos, johon kuuluu yksi tai useampi energiantuotantoyksikkö;
- 2) asfalttiasema;
- 3) polttonesteiden jakeluasema;
- 4) toiminta, jossa käytetään orgaanisia liuottimia;
- 5) jätteen käsittely;
- 6) maa-, karja-, turkis- ja metsätalous;
- 7) turvetuotanto;
- 8) kalankasvatus;
- 9) kivenmurskaamo, kivenlouhimo ja muu kivenlouhinta;
- 10) yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen;
- 11) kiinteä betoniasema ja betonituotetehdas.

Keskisuuret energiantuotantoyksiköt ja -laitokset

106 a §

Keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin ja -laitoksiin liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *energiantuotantoyksiköllä* kattilaa, kaasuturbiinia, polttomoottoria tai mitä tahansa muuta teknistä laitetta, jossa polttoaineet hapetetaan, jotta näin syntyvää lämpöä voidaan käyttää;

HE 167/2017
YmVM 16/2017
EV 165/2017

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2015/2193/EU (32015L2193); EUVL L 313, 28.11.2015, s. 1

- 2) *energiantuotantolaitoksella* yhtä tai useampaa samalla laitosalueella sijaitsevaa energiantuotantoyksikköä ja niiden toimintaan kiinteästi liittyviä muita toimintoja;
- 3) *olemassa olevalla energiantuotantoyksiköllä* energiantuotantoyksikköä, joka on otettu käyttöön ennen 20 päivää joulukuuta 2018 tai jolle on myönnetty ympäristölupa tai joka on rekisteröity ennen 19 päivää joulukuuta 2017 edellyttäen, että yksikkö on otettu käyttöön viimeistään 20 päivänä joulukuuta 2018;
- 4) *uudella energiantuotantoyksiköllä* muuta kuin olemassa olevaa energiantuotantoyksikköä;
- 5) *kaasuturbiinilla* pyörivää konetta, joka muuntaa lämpöenergian mekaaniseksi työksi ja koostuu pääasiassa kompressorista, lämpölaitteesta, jossa polttoaine hapetetaan työaineen kuumentamiseksi, ja turbiinista;
- 6) *kaasumoottorilla* polttomoottoria, joka toimii ottosyklin mukaisesti ja käyttää kipinäsytytystä polttoaineen polttamiseen;
- 7) *dieselmoottorilla* polttomoottoria, joka toimii dieselsyklin mukaisesti ja käyttää puristus- sytytystä polttoaineen polttamiseen;
- 8) *jalostamopolttoaineella* raakaöljyn jalostamisen tislauksen ja konversiovaiheesta saattavia kiinteitä, nestemäisiä tai kaasumaisia poltettavia aineita, mukaan lukien jalostamon polttokaasu, synteesikaasu, jalostamon öljyt ja öljykoksi.

106 b §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, energiantuotantoyksikköön, jossa käytetään kiinteää, nestemäistä tai kaasumaista polttoainetta ja jonka polttoaineteho on vähintään 1 megawatti mutta alle 50 megawattia (*keskisuuri energiantuotantoyksikkö*), sekä energiantuotantolaitokseen, johon kuuluu yksi tai useampi keskisuuri energiantuotantoyksikkö (*keskisuuri energiantuotantolaitos*), sovelletaan 106 a–106 e §:ää.

Lain 106 a–106 e §:ää sovelletaan myös uuteen keskisuureen energiantuotantoyksikköön, joka kuuluu sellaiseen 106 c §:ssä tarkoitettuun kokonaisuuteen, jonka yhteenlaskettu polttoaineteho on vähintään 50 megawattia, mutta johon ei sovelleta suuria polttolaitoksia koskevia säännöksiä.

Lain 106 a–106 e §:ää ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, joihin sovelletaan suuria polttolaitoksia koskevia säännöksiä;
- 2) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, joihin sovelletaan jätteen polttamista koskevia säännöksiä;
- 3) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, joihin sovelletaan liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden pakokaasu- ja hiukkaspäästöjen rajoittamista koskevia säännöksiä;
- 4) keskisuuriin maatilojen energiantuotantoyksiköihin, joiden kokonaispolttoaineteho on enintään 5 megawattia ja joiden polttoaineena käytetään yksinomaan muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysturvallisuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 artiklan a alakohdassa tarkoitettua siipikarjan käsittelemätöntä lantaa;
- 5) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, joissa palamisessa syntyviä kaasumaisia tuotteita käytetään esineiden tai aineiden suoraan lämmitykseen, kuivaukseen tai muuhun käsittelyyn;
- 6) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, jotka käyttävät palamisessa syntyviä kaasumaisia tuotteita suoraan kaasulämmitykseen, jota käytetään sisätilojen lämmittämiseen työolojen parantamiseksi;

- 7) jälkipolttoyksiköihin, jotka on suunniteltu puhdistamaan teollisten prosessien poistokaasuja polttamalla ja joita ei käytetä itsenäisinä energiantuotantoyksikköinä;
- 8) ajoneuvon, aluksen tai ilma-aluksen käyttövoiman tuottamiseen käytettäviin teknisiin laitteisiin;
- 9) merialueella olevilla lautoilla käytettäviin kaasuturbiineihin, kaasumoottoreihin eikä dieselmooottoreihin;
- 10) katalyyttisiä krakkaus-katalyyttejä regeneroiviin laitteisiin;
- 11) laitteisiin, joilla rikkivety muunnetaan rikiksi;
- 12) kemianteollisuudessa käytettäviin reaktoreihin;
- 13) koksamoihin;
- 14) Cowperin ilmakeuhkaimiin;
- 15) krematorioihin;
- 16) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin, jotka käyttävät jalostamopolttoaineita yksin tai yhdessä muiden polttoaineiden kanssa energiantuotantoon öljyn- ja kaasunjalostamoissa;
- 17) selluntuotantolaitosten soodakattiloihin;
- 18) keskisuuriin energiantuotantoyksiköihin liittyvään tutkimukseen, kehittämiseen ja testaukseen;
- 19) 31 §:ssä tarkoitettuun koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan.

106 c §

Uusien keskisuurten energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö

Jos kahden tai useamman uuden keskisuuren energiantuotantoyksikön savukaasut poistetaan tai tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion perusteella poistaa yhteisen piipun kautta, pidetään yksiköitä yhtenä kokonaisuutena, jonka polttoaineteho määräytyy yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella. Toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomainen.

Polttoainetehon yhteenlaskusääntöä sovelletaan 1 momentissa tarkoitettuun kokonaisuuteen kuuluvien energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvojen määrittämiseen, savukaasupäästöjen määräaikaismittausten aikaväliin sekä käyttötuntien laskentaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin yhteenlaskusäännön soveltamisesta.

106 d §

Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet

Jos tavanomaisesti vähärikkistä polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä rikkidioksidin päästöraja-arvoja sen vuoksi, että vähärikkisen polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet vakavan polttoainepulan vuoksi, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai valtion valvontaviranomainen voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kuuden kuukauden ajaksi oikeuden poiketa kyseisten rikkidioksidin päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Jos yksinomaan kaasumaista polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä päästöraja-arvoja sen vuoksi, että polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet äkillisesti ja sen olisi muun kuin kaasumaisen polttoaineen käytön vuoksi asennettava savukaasujen puh-

distinlaite, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai valtion valvontaviranomainen voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kymmenen päivän ajaksi oikeuden poiketa kyseisten päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja valtion valvontaviranomaisen on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla myönnettyistä poikkeuksista ympäristöministeriölle viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa poikkeuksen myöntämisestä. Ympäristöministeriö huolehtii siitä, että päätöksistä ilmoitetaan Euroopan komissiolle tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2193, jäljempänä *keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi*, 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan ja 6 artiklan 11 kohdan toisen alakohdan mukaisesti kuukauden kuluessa niiden myöntämisestä.

Muissa kuin tässä pykälässä tarkoitetuissa poikkeuksellisissa tilanteissa noudatetaan, mitä 12 luvussa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta sekä mainituissa momenteissa tarkoitettujen poikkeusten myöntämisestä.

106 e §

Tietojen rekisteröinti ja julkaiseminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen viranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomaisen on pidettävä rekisteröitäviä ja luvanvaraisia keskisuuria energiantuotantolaitoksia koskevista tiedoista rekisteriä. Rekisteriin talletetuista tiedoista on yleisessä tietoverkossa julkaistava keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin 9 artiklassa ja sen liitteessä 1 tarkoitettut tiedot lukuun ottamatta henkilötietoja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä rekisteriin talletettuja tietoja julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

116 §

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Tämän lain liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimuksista sekä rekisteröitävää toimintaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla.

Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä mainitun liitteen 1 kohdassa tarkoitettun keskisuuren energiantuotantolaitoksen toiminnasta viimeistään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä keskiuuri energiantuotantolaitos 30 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä. Muusta mainitussa liitteessä tarkoitettua toiminnasta rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä.

Jos rekisteröinti-ilmoitus on puutteellinen, on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä toiminnanharjoittajaa täydentämään sitä. Tällöin 2 momentissa säädetty rekisteröintiä koskevat määräajat lasketaan siitä päivästä, jolloin rekisteröinti-ilmoitus täyttää 10 §:n nojalla säädetty sisältövaatimukset.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Jos rekisteröitävä toiminta on luonteeltaan sekä 2 että 4 momentissa tarkoitettua, rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta eikä 31 §:ssä tarkoitettusta koeluonteisesta toiminnasta.

145 §

Ilmansuojelusuunnitelma

Kunnan on osana suunnitelman laatimista arvioitava tarve soveltaa kyseisen kunnan alueella sijaitseviin keskisuuriin energiantuotantolaitoksiin keskisuuria polttolaitoksia koskevassa direktiivissä säädettyjä päästöraja-arvoja tiukempia raja-arvoja, jos kyseisten raja-arvojen soveltaminen auttaisi tehokkaasti ja huomattavasti parantamaan ilmanlaatua. Arvioinnissa on otettava huomioon mainitun direktiivin 6 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen Euroopan komission järjestämän tietojenvaihdon tulokset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tätä lakia sovelletaan joko yhdestä tai useammasta uudesta energiantuotantoyksiköstä muodostuviin energiantuotantolaitoksiin 20 päivästä joulukuuta 2018.

Sellaisen joko yhdestä tai useammasta olemassa olevasta energiantuotantoyksiköstä muodostuvan energiantuotantolaitoksen, jonka polttoaineteho on vähintään 1 megawatti mutta alle 50 megawattia ja jonka toimintaa tämän lain voimaan tullessa harjoitetaan joko rekisteröinnin tai ympäristöluvan perusteella, ei tämän lain voimaan tultua tarvitse tehdä uutta rekisteröinti-ilmoitusta tai ympäristölupahakemusta. Kyseisiä energiantuotantolaitoksia koskevat tiedot on talletettava 106 e §:ssä tarkoitettuun rekisteriin viipymättä sen jälkeen, kun tämä laki on tullut voimaan.

Sellainen joko yhdestä tai useammasta olemassa olevasta energiantuotantoyksiköstä muodostuva energiantuotantolaitos, jonka polttoaineteho on vähintään 1 megawatti mutta alle 5 megawattia ja joka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan voi harjoittaa toimintaansa ilman ympäristölupaa tai rekisteröintiä, on rekisteröitävä tai sen on saatava ympäristölupa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2029, jos se haluaa jatkaa toimintaansa mainitun päivän jälkeen. Toiminnanharjoittajan on tehtävä tällaista energiantuotantolaitosta koskeva rekisteröinti-ilmoitus hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 30 päivää ennen mainittua päivää tai ympäristölupahakemus viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028. Kyseiset energiantuotantolaitokset siirtyvät 18 luvun mukaisen säännöllisen valvonnan piiriin 1 päivästä tammikuuta 2030. Kyseisiä energiantuotantolaitoksia koskevat tiedot on talletettava 106 e §:ssä tarkoitettuun rekisteriin niiden rekisteröintipäivänä tai sinä päivänä, jolloin niille on myönnetty ympäristölupa.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin energiantuotantolaitoksia koskevat rekisteröinti-ilmoitukset käsitellään ja ratkaistaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 116 §:n 1 momentin mukaista 90 päivän määräaikaa noudattaen. Muilta osin rekisteröinti-ilmoitus käsitellään ja ratkaistaan soveltaen tätä lakia.

1064/2017

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin energiantuotantolaitoksia koskevat ympäristölupahakemukset käsitellään ja ratkaistaan loppuun soveltaen tätä lakia.

Tämän lain 145 §:n 4 momenttia ei sovelleta sellaisiin ilmansuojelusuunnitelmiin, joiden laatiminen on kesken tämän lain voimaan tullessa.

Tämän lain 116 §:n 2 momentissa säädettyä 60 päivän määräaika sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2019. Siihen saakka sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 116 §:n 1 momentin mukaista 90 päivän määräaika.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

LUVANVARAISET TOIMINNAT

Taulukko 2 Muut laitokset

3. Energian tuotanto

a) Polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttoainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia; energiantuotantolaitoksen polttoainetehoa määritettäessä lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköt.

REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNAT

1. Energiantuotantolaitos, jonka polttoaineteho on vähintään 1 mutta alle 50 megawattia ja jossa jokaisen kiinteää polttoainetta käyttävän energiantuotantoyksikön polttoaineteho on alle 20 megawattia; energiantuotantolaitoksen polttoainetehoa määritettäessä lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköt.
